

## **00c DEVOUR THE EARTH**

### **Vykořisťování Země**

Nikdo neví jak nebo proč, ale někdy před 4 000 miliónů let vznikla planeta Země. Od té chvíle se začal ve vodě, na zemi a ve vzduchu vyvíjet život. A čas běží.

04a) Představme si celou historii vývoje naší planety jako období jednoho roku.

04b) Tento rok začal 1. ledna. O pár dnů později vznikly první bakterie.

04c) Díky zázraku evoluce se všechna voda, bažiny a půda této planety staly obyvatelnými.

04d) Medůzy a pavouci se objevili až začátkem listopadu. První kapradiny vyrostly 20. listopadu.

04e) Ve stejnou dobu kdy vody osídlily ryby, vzlétnul okřídlený hmyz do vzduchu.

05) O pár dnů později - od 1. do 15. prosince převzali vládu dinosauři.

06a) 31. prosince, 15 minut před půlnocí, se objevil člověk.

06b) Před dvěma sekundami jsme započali průmyslovou revoluci, beze zbytku si porobili Zemi a začali ji ničit.

### **07) Plýtvání potravou, plýtvání půdou**

07a Životní prostředí je křehký systém, který se začíná před našima očima vyhlazovat.

07b Z velké části lze toto připsat konzumaci masa.

08a U člověka neexistuje žádný fyzický důvod pro konzumaci masa.

08b A přece je počet užitkových zvířat na této planetě třikrát větší než počet všech lidí.

09a Chuť užitkových zvířat na travu, kukuřici a pšenici je tak velká, ...

09b že se v současnosti více jako 80 % rozlohy zemědělské půdy ve Velké Británii využívá na produkci krmiva.

10 Na produkci 1 kilogramu masa je zapotřebí 10 kilogramů rostlinné bílkoviny - toto je ten nejhorší způsob mrhání potravou.

11 K dosažení produkce takového množství rostlin se půda často až ke svému kolapsu intenzivně obhospodařuje pesticidy a průmyslovými hnojivy.

12a Pesticidy jsou jedy k ničení plevelu, hmyzu a hub.

12b Mohou být také smrtelné pro člověka.

12c Je známo, že při používání pesticidů se neničí jen takzvaní škůdci, ...

12d ... ale také se ničí přírodní rovnováha ekosystému.

13 Tyto jedy se koncentrují ve zvířatech, která jedí malá zvířata.

14) Vodní pták na vrcholu potravního řetězce může mít například koncentraci pesticidů v těle až 80 000krát větší než voda, na které žije.

15a 50 používaných chemických látek je podezřelých ze své karcinogenity.

15b Maso obsahuje 14krát více zbytků chemikálií než rostliny.

15c Zbytky pesticidů nacházíme skoro ve všech potravinách.

15d Kdyby zemědělci nemuseli krmit zvířata, mohla by být pole využívána pro rozličné účely.

15e Pole by se mohla obhospodařovat organicky bez použití chemických hnojiv a postřiků.

16a Dlouhodobě není možné takovým způsobem stále zvyšovat produkci plodin na krmivo pro zvířata.

16b Takto vysoká produkce se dá dosáhnout pouze dočasně s použitím intenzivního...

16c ... obhospodařování půdy nákladnými průmyslovými hnojivy na bázi dusíku.

16d Část zbytků dusíkatých hnojiv proniká do řek.

16e Tam zapříčiňují masivní růst řas a bakterií, které vytlačují další živé organismy.

17a Další část hnojiv proniká do spodních vod.

17b Když přestaneme jíst zvířata, mohli by být všichni obyvatelé na Zemi nasyceni s použitím pouze 30 % zemědělské půdy bez chemických postřiků a hnojiv.

17c Půda by mohla opět dýchat, zregenerovat a uzdravit se.

#### **FAKTA 1:**

11a 38 % obilí vyprodukovaného na celém světě se používá ke krmení užitkových zvířat.

11b V průměru se zkrmením 10 kilogramů obilí získá 1 kilogram masa. Zbytek se promění na hnůj a močůvku.

12a V porovnání se stravou založenou na mase je zapotřebí k vegetariánské stravě pouze polovina půdy, ke stravě vegánské dokonce jen třetina.

12b Jen Velká Británie by mohla nasýtit 250 miliónů lidí čistě rostlinnou stravou.

13 Pokud bude celý svět následovat jídelní zvyklosti Američanů, pouze jedna polovina současné populace bude moci být nasycena.

-----

#### **18) Odlesňování**

18a Dešťové lesy jsou jedinečné ve své složitosti a rozmanitosti.

18b Jsou domovem více jako poloviny živočišných a rostlinných druhů, které se na Zemi vyskytují.

18c Mnoho léků pochází z dešťových lesů: anestetika, léky proti rakovině či antikoncepční pilulky.

18d Dešťové lesy udržují půdu pohromadě a absorbují srážky.

18e Nové rostliny rostou na zbytcích odumřelých rostlin.

18f Produkují kyslík a absorbují oxid uhličitý.

18g Dešťové lesy jsou přírodou v rovnováze a my je ničíme.

19a Před rokem 1950 pokrývaly dešťové lesy 14 % z celkové rozlohy půdy.

19b Polovina již zmizela a každý rok mizí plochy o rozloze Velké Británie.

19c A k čemu?

19d Především k získávání pastvin pro dobytek nebo k pěstování sójových bobů jako potravy pro dobytek.

19e Velká část sójových bobů se dodává do průmyslových zemí.

19f Za 7 roků je většinou půda mrtvá a neúrodná.

-----

## **FAKTA 2:**

21a Dešťové lesy jsou domovem až 90 % všech živočišných druhů žijících na Zemi.

21b Každý rok je zničeno přes 164 000 čtverečných kilometrů dešťového lesa.

22 V Costa Rice se 71 % odlesněné půdy proměnilo na pastviny. Nepál ztratil v posledních 20 letech asi polovinu svých lesů, které slouží nyní jako pastviny.

23a Dokonce i nově vytvořená pastvina může uživit na jednom hektaru jen jeden kus dobytka.

23b V roce 1991 exportovala Latinská Amerika skoro 8 milionů tun sóji - hlavně jako krmivo pro dobytek.

-----

## **20) Globální oteplování**

21a V roce 1989 pozorovala posádka vesmírné lodi mrak kouře z tisíců ohňů, který se rozprostíral...

21b ...miliony čtverečných metrů nad Amazonií.

22c Byl to požár dešťových lesů, které se vypalovaly pro budoucí dobytčí farmy.

22d Při spalování vegetace byla uvolněna obrovská množství oxidu uhličitého.

22e Oxid uhličitý unikl do atmosféry a znesnadnil ochlazování naší planety.

22f Mimo to vyprodukuje jeden kus hovězího dobytka denně 60 litrů metanu, který se podílí na vzniku skleníkového efektu.

22g Vypalování lesů společně s chovem dobytka tvoří dohromady druhou největší příčinu vzniku skleníkového efektu.

-----

### **FAKTA 3:**

31a Od roku 1970 bylo ničením dešťových lesů vypuštěno do atmosféry přes 1,4 miliard tun oxidu uhličitého.

31b Metan je zodpovědný z 18 % za globální oteplování. Každý rok se koncentrace metanu v atmosféře zvyšuje o 1 %.

32a 18 % emisí metanu pochází z chovu dobytka. Na celém světě se chová přes 1.3 miliardy kusů skotu.

32b 26% emisí metanu ve Velké Británii pochází z chovu dobytka.

33 Jen dobytek chovaný v Británii ročně přispívá ke globálnímu oteplování 1.15 miliony tun metanu.

-----

### **22) Ničení půdy**

23a Spojené státy americké, jejichž obyvatelé jsou největší konzumenti masa na světě, ztratily 1/3 své nejlepší půdy.

23b Obrovská území v Západní Americe nemohu být již využita pro zemědělské účely.

23c Zničená půda se využívá jako pastviny pro bizony.

23d Zdroje podzemní vody se vyčerpávají rychleji než se mohou opet doplnit dešťovými srážkami.

23e Časem zde přestane růst tráva úplně a musí se hledat nová místa pro pastviny.

23f Spotřeba vody pro dobytek je stejně zhoubná jako produkce krmiva.

23g Chov dobytka na zavlažovaných pastvinách vyžaduje 12 krát více vody než rostlinná výroba.

23h V Británii je polovina zemědělsky obhospodařované půdy vystavena nebezpečí eroze, ...

23i ..., protože intenzivní zemědělství ničí nepředstavitelným způsobem půdní strukturu.

-----

## 24) Kyselé deště

25a Svět má nový problém: nekonečná množství zvířecích výkalů znečišťují životní prostředí 100 krát více než lidské.

25b Výkaly se hromadí a je jich tolik, že je půda nemůže absorbovat.

26a Baktérie rozkládají amoniak na kyselinu, která se vypařuje a mění se spolu s oxidy dusíku z průmyslových hnojiv a průmyslovým znečištěním v kyselé deště.

26b Následkem je kyselá, neúrodná půda, umírající lesy, řeky a jezera.

26c Často se v hlášeních o četných dalších ekologických katastrofách zapomíná, že kyselé deště ničí severní části Evropy a Ameriky.

26d Konec chovu dobytka by měl dramaticky zpomalit tuto zkázu.

-----

## FAKTA 4:

41a Jedna jediná kráva vyprodukuje ročně až 23 tun močůvky.

41b 10 prasat vyprodukuje ročně až 21 tun močůvky.

41c Toto vede ke vzniku kyselých dešťů, znečišťování půdy a vody.

42a Amoniak pocházející z chovu zvířat je hlavní příčinou vzniku kyselých dešťů. Na některých územích jsou odpady z chovů zvířat příčinou vzniku 70 % všech kyselých dešťů.

42b V Holandsku, kde je 7 krát více jatečných zvířat než lidí, museli rolníci o jednu třetinu redukovat svá stáda, aby se zabránilo vymírání lesů.

-----

## 27) Trpící moře.

28a Rybářské lodi křižující světové oceány loví stále větší množství menších a menších ryb.

28b Vlečné sítě ničí vše na mořském dně, co jim přijde do cesty.

28c Každým rokem stále více zemí loví do sítí obrovská množství migrujících tuňáků,...

28d ... se kterými umírá také stále více velryb a delfínů, rejnoků a mořských ptáků, stejně jako želv a žraloků, kteří se zapletou do sítí.

28e Některé země zabíjejí dále velryby - inteligentní savce s řečí mnohem složitější než naše, a které jsme doposud neporozuměli.

29a Intenzivní rybaření se nevyhnulo ani evropským mořím jehož obětmi se stali lososi - tajemní stěhovaví tvorové.

29b Je to jako zavřít vlaštovku do klece.

29c Lososi uvěznění v klecích mohou přežít pouze s pomocí antibiotik a pesticidů.

29d Jejich maso je prodejné až po obarvení látkou, která je v USA zakázána.

29e Aby se mohli tyto uvěznění tvorové nakrmit, jsou do vlečných sítí loveny další ryby ... 2,5 kilogramu k získání 0,5 kilogramu lososího masa.

30a PCB jsou průmyslové chemikálie.

30b Polychlorované byfenily patří k nejjedovatějším známým substancím a zamořily skoro polovinu potravního řetězce v moři.

-----  
**FAKTA 5:**

51a 9 ze 17 největších světových rybolovů jsou ve vážných problémech. Všechny ostatní dosáhly svých limitů.

51b Na celém světě se každý rok vydá 124 miliard dolarů k získání ryb v hodnotě jen 70 miliard.

52a Aktuální studie dokládají, že přes 40 % ryb pocházejících ze Severního moře je nemocných - často rakovinovými nádory

52b Odhadem 240 000 tun polychlorovaných byfenilů, které byly v roce 1980 ve Velké Británii zakázány, stačilo otrávit světové oceány.

53 Lososi, kteří jsou od přírody neunavní cestovatelé, se chovají na lososích farmách kde jsou namačkání na malém prostoru: 15 kilogramů lososů na čtverečný metr.

-----  
**31) Zdraví a blaho zvířat**

32a Lidé jsou pravděpodobně nejinteligentnější stvoření schopné komplexního citění. A co děláme?

32b Zavíráme jiné bytosti do samostatných klecí až se z toho zblázní. Bereme jim jejich schopnost uspokojit většinu základních potřeb.

32c Zacházíme s jejich mláďaty jako by to bylo neživé zboží a potom je jíme.

32d Od přírody neposednou drůbež zavíráme do klecí, které jsou tak malé, že zde zvířata nemohou roztáhnout křídla.

32e Zvířata chováme ve vlhkých a tmavých chlévech, často jsou zmrzačována svoji rychle přibývajícím hmotností.

32f Všechna zvířata čeká stejný konec na běžícím páse. A potom je jíme.

33a Říká se, že bolest a utrpení jsou relativní pojmy.

33b Produkce levného masa je spojena s infekcemi jako jsou campylobacter, salmonelóza nebo BSE - nemoc šílených krav...

33c Říká se, že "maso dává sílu" a ignoruje se, že srdeční infarkt, rakovina střev a další zdravotní potíže jdou ruku v ruce s konzumací masa.

34a Zisk nezná žádné etické cítění, ale pouze hromadění.

34b Ve jménu zisku jsou zneužívána nejen zvířata, ale i lidé.

-----

#### **FAKTA 6:**

61a Nemoci srdce jsou na prvním místě v průmyslových zemích coby příčina smrti.

61b Studie ukazují, že vegetariáni trpí o 30 % méně nemocemi srdce než konzumenti masa.

62a Rakovina je ve Velké Británii příčinou ¼ všech úmrtí.

62b Nejméně 1/3 všech druhů rakoviny souvisí přímo se stravou. Mnoho rizikových faktorů je při vegetariánské stravě podstatně zmenšeno.

63a Výzkumy ukazují, že četnost výskytu rakoviny střev, prsu, prostaty a dalších druhů rakoviny je u vegetariánů nižší.

63b Přibližně 2 000 000 lidí ročně ve Velké Británii utrpí otravu jídlem. Většina otrav je způsoben masem, vejci nebo mléčnými výrobky.

-----

35) V posledních 2 sekundách roční evoluce jsme zničili a otrávilí Zemi tak, jako se nestalo nikdy během jejího historického vývoje.

36a Růst a konzum jsou příčinou tohoto problému.

36b A přesto se tvrdí, že další růst a konzum může tento problém napravit.

36c Jsme bohatší, šťastnější nebo lepší tím, že způsobujeme bolest, smrt a ničíme?

37a Předáme našim dětem svět, který již nebude takový, jaký jsme jej přebírali my.

37b Otrávilí jsme jejich vodu, znečistili jejich vzduch a zneúrodnili jejich půdu.

37c Předáme jim svět, jehož budoucnost byla pro nás jistá, ale který dnes stojí na pokraji katastrofy.

37d A vlády stále nic nepodnikají. Ale **TY** můžeš!

38a Docela jednoduše tím, že se vzdáš masa, drůbeže a ryb stejně jako vedlejších produktů z jatek.

38b Takto okamžitě přispěješ k ukončení bolesti, krutostí a ničení.

38c Zastav zabíjení. Staň se vegetariánem! Ty máš možnost volby.

38d Dnes můžeš přispět ke zmenšení krutosti a ničení.

38e Staň se členem spolku ohz - ochránci hospodářských zvířat.

Produced from: [The Vegetarian Society, UK](#)

Translations in other languages: Swiss Union for Vegetarianism, Bahnhofstr. 52, CH-9315  
Neukirch-Egnach